

Kuntien yhteinen e-kirjasto avautuu asiakkaille huhtikuussa 2024

Kuntien yhteinen e-kirjasto avataan asiakkaille tiistaina 23.4.2024 UNESCO:n kansainvälisenä kirjan ja tekijänoikeuksien päivänä sekä Kirjan ja ruusun päivänä.

Yhteistä e-kirjastoa on rakennettu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa ja Helsingin kaupunginkirjaston vetämässä e-kirjastohankkeessa. Kaksivuotinen hanke päättyy vuoden 2023 lopussa, jonka jälkeen e-kirjaston kehittäminen siirtyy Kansalliskirjastoon perustettavaan e-kirjastoyksikköön.

E-kirjastohankkeessa on luotu täysin uudenlaista toimintamallia Suomen kunnille ja kirjastoille, niin sanottua yhden luukun e-kirjastoa. Uuden e-kirjaston kautta asiakkaiden on helppo lainata e- ja äänikirjoja sekä lukea aikakauslehtien digitaalisia näköisversioita yhden mobiilisovelluksen eli -applikaation ja myöhemmin myös verkkosivun kautta.

E-kirjastohankkeen tavoitteena oli saada e-kirjasto avattua asiakkaille vuoden 2024 alussa, joten tästä tavoitteesta myöhästytään hieman. Viivästys johtuu e-kirjaston teknologian ja sisältöjen integraation vaatimasta, suunniteltua pidemmästä ajasta. Testimateriaalin hankkiminen ja itse testaaminen on vienyt ennakoitua enemmän aikaa, sillä teknologia-alustalta on puuttunut eräiden formaattien vaatima tuki.

Myös lainattavien aineistojen eli e-kirjojen, äänikirjojen ja aikakauslehtien digitaalisten näköisversioiden hankinta yhteiseen e-kirjastoon on osoittautunut suuritöisemmäksi ja hitaammaksi kuin alun perin suunniteltiin. Hankintatapa on uusi myös sisällöntuottajille ja vaatii uutta ajattelua puolin ja toisin. Testaaminen tehdään sisältöjen kilpailutuksen voittavien toimittajien kanssa yhteistyössä. Näin saadaan aikaiseksi paras mahdollinen e-kirjasto.

Tällä hetkellä kirjastot ostavat e-aineistot ja niihin liittyvät tekniset alustat kokonaispakettina. Kirjastojen asiakkaat ovat siis käyttäneet useita sovelluksia, kun e-kirjoihin, äänikirjoihin tai lehtien digitaalisiin näköisversioihin on ollut käytössä erilaisia teknisiä alustoja.

Kunnat päättävät liittymisestään yhteiseen e-kirjastoon omien aikataulujensa mukaan tämän vuoden tai ensi vuoden alkupuolen aikana. E-kirjastohanke lähettää ensin sopimusluonnokset kuntiin kommentoitavaksi ja tämän jälkeen valmiit sopimukset kuntien allekirjoitettaviksi. E-kirjaston sisällöt ovat vain niiden asiakkaiden käytettävissä, joiden kotikunta on liittynyt mukaan yhteiseen e-kirjastoon. E-kirjastohankkeen tekemän ennakkokyselyn mukaan heti alusta alkaen e-kirjastoon liittyvien kuntien asukasluku olisi yhteensä noin 85–90 % Suomen asukkaista.

E-kirjastoa varten perustetaan työryhmiä, joissa kirjastojen ääni ja osaaminen pääsevät kuuluviin. Kuntien yhteinen e-kirjasto tarvitsee kirjastoammatillista osaamista toimiakseen parhaalla mahdollisella tavalla, ja yhteistyö kirjastojen kanssa onkin äärimmäisen tärkeää. Työryhmien toiminta käynnistetään jo loppuvuoden 2023 aikana ennen e-kirjastohankkeen päättymistä. Ilmoittautuminen työryhmiin avataan lokakuun ensimmäisellä viikolla.

Osassa kirjastoja nykyiset e-aineistosopimukset eri palvelujen tuottajien kanssa päättyvät tämän vuoden lopussa. Kuntien kirjastopalveluista vastaaville on lähetetty sähköpostitse toimintaohjeita siirtymäajalle ennen yhteisen e-kirjaston avautumista. Jos et ole saanut sähköpostia e-kirjastohankkeelta, ota yhteyttä kirjastokentän projektiasiantuntija Seija Laitinen-Kuismaan, seija.laitinen-kuisma@hel.fi.

Yhteistä e-kirjastoa odotetaan kirjastokentällä laajasti ja sitä pidetään erittäin tärkeänä. E-kirjastohanke haastatteli touko-kesäkuussa kuuden kunnan kirjastotoimen edustajia heidän ajatuksistaan yhteiseen e-kirjastoon liittyen. E-kirjastoa kuvailtiin suurimmaksi asiaksi kirjastokentällä pitkään aikaan ja sen koettiin tuovan e-kirjastopalvelut tasa-arvoisemmin kaikkien e-kirjastoon liittyvien kuntien asukkaiden saataville. Juttusarjaan voi tutustua [e-kirjastohankkeen verkkosivuilla](#).

Lisätiedot:

Projektipäällikkö Suvi Sivulainen, e-kirjastohanke, suvi.sivulainen@hel.fi, 040 191 8531

Palvelujohtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto, kristiina.hormia@helsinki.fi, 050 552 3056